SİYER

AİHL 10.SINIF

RİSALETİN MEDİNE DÖNEMİ

Diğer Din Mensuplarıyla Münasebetler
Yahudiler - Hristiyanlar

❑ Neler Öğreneceğiz?

- Diğer Din Mensuplarıyla Münasebetler
- Yahudiler
- Hıristiyanlar

- Medine'ye hicret ettikten sonra Hz. Peygamber, müşrik Araplar dışında farklı inanç gruplarıyla da karşı karşıya geldi.
- Bunların ilki ehl-i kitaptan olan Medineli Yahudilerdi.
- Daha sonra İslam'ın bölgedeki siyasi gücünün artmasına bağlı olarak Hıristiyanlarla da temasa geçildi.

“Ehl-i kitap onu (o kitaptaki peygamberi), öz oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Buna rağmen onlardan bir grup bile bile gerçeği gizler.” (Bakara suresi, 146. ayet.)

Ehl-i kitabın Hz. Peygamber’e bakışını ayetin ışığında nasıl açıklayabiliriz?

- Medine şehir nüfusunun hemen hemen yarısını Yahudiler oluşturuyordu.
- Bölgenin siyasi ve iktisadi gücü Yahudilerin elindeydi.
- Medine dışında en güçlü ve teşkilatlı Yahudi grubu ise Hayber'de bulunuyordu.

Yahudilerin Kutsal Kitabı: Tevrat

- Hz. Peygamber, Medine'de yaşayan ve önemli bir nüfuza sahip Yahudilerle bir sözleşme imzalamıştı.
- Bu sözleşmeyle Yahudilerin din özgürlüklerini ve temel haklarını güvence altına almış ve birlikte barış içerisinde yaşamanın kurallarını belirlemişti.
- Ancak Yahudiler Hz. Peygamber'in Medine'de güçlenmesinden ve İslam'ın giderek yayılmasından rahatsız oldular.
- Müslümanların aleyhine çeşitli komplo ve hilelere başvurdular.

- Müslümanlarla yaptıkları antlaşma hükümlerine aykırı hareket eden ilk Yahudi kabilesi Kaynukaoğulları oldu.
- Çarşıda alışveriş yapan Müslüman bir kadına Kaynukaoğulları'ndan bir grup Yahudi tacizde bulundu.
- Bunu gören bir Müslüman olaya müdahil oldu ve çıkan arbedede olayın müsebbiplerinden bir Yahudi öldü.
- Bu olay üzerine Kaynukaoğulları Medine Sözleşmesini bozdular ve savaşa hazırlandılar.

- Hz. Peygamber kalelerine çekilen Kaynuka Yahudilerini on beş gün sıkı bir kuşatma altında tuttu.
- Kaynuka Yahudileri Allah Resulü'nün (s.a.v.) hükmüne boyun eğeceklerini bildirerek teslim oldular.
- Hz. Peygamber onları bağışladı ve Medine'den çıkmalarına karar verdi.
- Kaynukaoğulları mallarını ve silahlarını bırakarak Şam bölgesine yerleştiler.

- Hicretten sonra Medine'den sürülen ikinci Yahudi kabilesi Nadiroğulları'dır.
- Nadiroğulları, Hz. Peygamber'e suikast girişiminde bulundular.
- Bunun üzerine Peygamberimiz on gün içinde Medine'yi terk etmelerini istedi.
- Nadiroğulları önce şehri terk etmeye karar verdiler. Ancak münafıkların başı Abdullah b. Übey kendilerine yardım edeceğini söyleyince bundan vazgeçtiler.

- Nadiroğullarının kalelerini kuşatan Hz. Peygamber, onları önce antlaşmaya davet etti.
- Ancak Yahudiler bunu kabul etmeyince kuşatma on beş gün sürdü. Herhangi bir yardımın gelmemesi üzerine Medine'den çıkmaya razı oldular.
- Yapılan antlaşma gereğince savaş malzemeleri hariç, develere yükleyebildikleri mallarını ve ailelerini alarak Hayber'e gittiler.

- Kaynuka ve Nadiroğullarının Medine'den çıkarılmasıyla şehirde sadece Kurayzaoğulları kalmıştı.
- Kurayza Yahudileri, Hendek Savaşı'nda müşriklere destek verdiler.
- Onların bu ihaneti Müslümanları şehrin savunmasında çok zor durumda bıraktı.
- Hendek Savaşı'nın ardından Hz. Peygamber, Kurayzaoğullarını kuşatma altına aldı.

- Kalelerine çekilerek Müslümanları tahrik eden Kurayzalılar, kuşatmanın uzaması üzerine zorlandılar.
- Eski müttefikleri olan Sa'd b. Muaz'ın vereceği karara razı olmak şartıyla teslim oldular.
- Sa'd b. Muaz, Tevrat'ın hükmüne göre karar verilmesini istedi.

- Tevrata göre yetişkin erkeklerin savaş suçu dolayısıyla öldürülmesine, kadınların ve çocukların esir alınmasına karar verildi. Ayrıca savaşta edinilen mallar ise ganimet statüsünde değerlendirildi.

Yahudilerin Kutsal Kitabı: Tevrat

- Medine, Yahudi tehdidinden kurtulmuştu. Ancak Müslümanlar için Yahudi tehlikesi hâlâ varlığını sürdürüyordu.

- Medine'den sürülen Yahudiler Hayber'e yerleşmişlerdi ve müşriklere destek veriyorlardı.

- Bu durum ticaret yolu üzerinde Müslümanlar için tehdit oluşturuyordu.

Hayber

- Kurayzaoğullarının başına gelenleri öğrenen Hayber, Fedek ve Vadi'l-kura Yahudileri, Medine üzerine yürümeye karar verdiler.
- Hz. Peygamber, Abdullah b. Revaha başkanlığında bir heyeti Hayber'e göndererek barış teklifinde bulundu.
- Ancak onlar teklifi reddederek Müslümanlarla savaşmak için hazırlıklara başladılar.
- Hz. Peygamber ashabıyla Hayber'i kuşattı.
- Yirmi gün süren kuşatmadan sonra Yahudilerin Gatafanlılardan bekledikleri yardım gelmeyince Hayber fethedildi.

- Hz. Peygamber, Hayber arazilerinin işletilmesi ve ürünlerinin yarısının Müslümanlara verilmesi kaydıyla Yahudileri Hayber'de bıraktı.

- Hayber Kalesi düşünce Fedek, Vadi'l-kur'a ve Teyma Yahudileri ile cizye ödemek karşılığında anlaşma sağlandı.

Fedek

- Allah Resulü (s.a.v.), Hıristiyan dünyasını temsil eden Bizans ve aynı inancı paylaşan Habeş hükümdarlarına İslam'a davet mektupları göndermişti.

- İslam'a davet mektuplarından biri Hâris b. Umeyr'in eliyle Bizans'a bağlı Busra Valiliği'ne gönderilmişti.

Hıristiyanların Kutsal Kitabı: İncil

- Hâris, Suriye'de hüküm süren Gassânî emirlerinden Şürahbil b. Amr'ın kontrolündeki bölgeden geçerken yakalanıp öldürüldü.

- Allah Resulü (s.a.v.) elçilik protokollerine uymayan bu hareketi savaş sebebi saydı ve Zeyd b. Hârise komutasında bir orduyu Şam'a doğru harekete geçirdi.

- Hz. Peygamber'in elçisini öldüren Gassan Meliki Şürahbil, Müslümanların kendi bölgesine doğru gelmekte olduğunu Bizans'a haber verdi.

- İki grup Mute'de karşı karşıya geldiler.

Mute Savaşı'nın yapıldığı yer

- Kendilerinden sayıca üstün olan bir ordu karşısında Müslümanlar kahramanca mücadele etti.
- Halid b. Velid gerçekleştirdiği manevralarla İslam ordusunu geri çekti ve daha fazla zayiat verilmesini önledi.

- Hicretin dokuzuncu yılında, Bizans'ın Şam'da büyük bir ordu hazırladığı ve büyük bir saldırı planladığı haberi ulaştı.
- Bu haberler üzerine Allah Resulü (s.a.v.) otuz bin kişilik bir orduyla harekete geçti.
- Müslümanlar sıkıntılı bir yolculuğun ardından Tebük'e kadar ilerlediler.

TARİHTEN BİR SAYFA

Hz. Peygamber Gazvetü'l-usre diye isimlendirilen Tebük Seferi için imkânı olanlardan sadaka vermelerini istedi. Malının yarısını getiren Hz. Ömer, malının tamamını getiren Ebu Bekir (r.a.) için 'Hayırda ne zaman yarışsak beni geçmiştir.' dedi. Talha b. Ubeydullah, Abdurrahman b. Avf, Sa'd b. Ubade gibi isimler büyük miktarda bağışta bulundular. En büyük destek ordunun üçte birinin masraflarını karşılayan Hz. Osman'dan geldi. Mali bakımdan çok iyi durumda olmayan ancak hayırda yarışmak isteyen insanlar da orduyu destekledilerler. Kadınlar güçleri nispetinde askerleri teçhiz etmek maksadıyla yüzük, küpe ve bilezikleriyle katkı sağladılar.

(Vâkidî, Meğâzi, C 3, s. 991-992.)

- Ancak Müslümanlar Tebük'te yirmi gün beklemelerine rağmen ne Bizans ne de onlara tabi olan Hıristiyan Araplardan herhangi birine rastlamadılar.

❑ Neler Öğrendik?

- Diğer Din Mensuplarıyla Münasebetler
- Yahudiler
- Hıristiyanlar